



INTRODUCEREA MĂRFURILOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA DE CĂTRE PERSOANELE FIZICE

Viorel SÎRGHII,
doctorand, lector universitar

SUMMARY

The given article explains how the entry of goods by individuals namely to establish the legal status of people, the purpose of movement of people across the customs border of the Republic of Moldova. There also have been established the difference category of goods, personal property, cargo, cargo shipped commercially.

The article describes the procedure applied by customs officers when the goods are carried by individuals, and how to declare it.

Separately, the article gives explanations on how to make a declaration of customs value of goods shipped and declared by individuals, based on the legal framework of the Republic of Moldova. The customs value is the estimated amount at which goods trade circuit.

Through this article are explanations on how to place the goods by individuals for personal and commercial purposes. Here, an analysis was made using data from commercial practice on amendments to the law to regulate the rights of transportation of goods by individuals for commercial purposes.

The given article attempts to estimate the purposes of applying the evaluation methods of customs valuation and the method of their application, the declaration and purpose of transporting goods by individuals.

Keywords: individual, transporting goods by individuals, how to declare the goods carried by individuals, the customs value.

REZUMAT

În acest articol se explică modalitatea de introducere a mărfurilor de către persoanele fizice, și anume stabilirea statutului juridic al persoanelor, scopul deplasării persoanelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova. Totodată, a fost stabilită categoria mărfurilor prin diferența de bunuri, bunuri personale, marfă, marfă livrată în scop comercial. A fost, descrisă procedura aplicată de către colaboratorii vamali la verificarea mărfurilor transportate de către persoanele fizice, precum și modalitatea de declarare a acestora.

În articol se explică modalitatea de declarare a valorii în vamă la mărfurile transportate și declarate de către persoanele fizice, reieșind din prevederile cadrului legal al Republicii Moldova. Valoarea în vamă este valoarea la care sînt estimate mărfurile din circuitul comerțului exterior.

Autorul explică modul de introducere a mărfurilor de către persoanele fizice în scop personal și în scop comercial. Totodată, s-a efectuat o analiză – utilizînd date din practica comercială – a modificărilor operate în legea ce prevede reglementarea drepturilor asupra transportării mărfurilor de către persoanele fizice în scop comercial.

Autorul a încercat să dezvăluie scopurile aplicării metodelor de evaluare a valorii în vamă, precum și modalitatea de aplicare a acestora, procedura de declarare și scopul transportării mărfurilor de către persoanele fizice.

Cuvinte-cheie: persoană fizică, transportarea mărfurilor de către persoana fizică, modalitatea de declarare a mărfurilor transportate de persoanele fizice, valoarea în vamă.

Introducere. Reieșind din aspectul amplasării geografice a Republicii (R.) Moldova, practic fiecare cetățean (persoană fizică) locuitor al R. Moldova a traversat cel puțin o dată frontiera de stat, în scop de călătorie, afacere etc. Odată cu trecerea frontierei de stat, persoana fizică are asupra sa bunuri ce îi aparțin, care sînt transportate și care trebuie declarate organului vamal la trecerea frontierei de stat.

Persoanele fizice rezidente sau nerezidente în Republica Moldova pot introduce mărfuri în scop personal, în condiții prevăzute de

legislație, cu declararea acestora organului vamal la momentul traversării frontierei de stat a R. Moldova cu sau fără achitarea plăților vamale.

Actualitatea temei abordate se evidențiază prin analiza modalității de determinare a valorii în vamă la mărfurile transportate de către persoanele fizice, precum și prin concluziile asupra modificărilor efectuate în legislație.

Legislația R. Moldova reglementează dreptul și modul de transportare a mărfurilor de către persoanele fizice care traversează

frontiera de stat. Însă transportarea mărfurilor se poate efectua doar pentru utilizare în scopuri personale. Anterior legislația R. Moldova prevedea dreptul de transportare a mărfurilor de către persoanele fizice și în scop comercial, acest drept fiind evident, reieșind din faptul că persoana fizică poate practica și activitate comercială, iar mărfurile pot fi procurate și din afara țării noastre.

Scopul studiului: examinarea profundă a normelor de drept vamal, prevăzute de legislația R. Moldova, ce reglementează moda-



litatea de introducere a mărfurilor de către persoanele fizice.

Legea nr. 1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul R. Moldova de către persoanele fizice reglementează modalitatea de introducere a mărfurilor de către persoanele fizice. Scopul a fost explicarea modalității de declarare a valorii în vamă la mărfurile transportate de către persoanele fizice, stabilirea modalității de declarare a mărfurilor de către persoanele fizice la traversarea frontierei vamale a R. Moldova, precum și a acțiunilor întreprinse de către colaboratorii vamali abilitați cu dreptul de verificare a mărfurilor declarate.

Totodată, se examinează modificările din legislație privind prevederile ce interzic introducerea mărfurilor de către persoanele fizice în scop comercial.

Expunerea materialului cercetat. Baza metodologică a investigației date o constituie pozițiile și direcțiile contemporane ale teoriei cunoașterii proceselor sociale și a fenomenelor juridice. Suportul metodologic și teoretico-științific al cercetărilor efectuate îl formează lucrările teoreticienilor în drept, ale specialiștilor din alte domenii adiacente, atât din țară, cât și de peste hotare.

În procesul cercetărilor, am operat cu materiale din ramurile dreptului vamal, dreptului financiar-fiscal, din practica activității vamale. Ca bază empirică pentru lucrare au servit cercetările în domeniul dreptului vamal național.

Studiul a fost realizat prin aplicarea metodelor specifice dreptului (metoda analitico-sintetică), precum și a celor generale (metoda logico-juridică, metoda comparativismului juridic). Studiul științific s-a axat pe cele mai importante acte naționale în domeniu: Constituția și Codul vamal ale Republicii Moldova.

Legea nr. 1569 din 20.12.2002

cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, Legea cu privire la tariful vamal.

Toate persoanele ce traversează vama în scop de a se deplasa din sau în Republica Moldova transportă cu ei lucruri personale sau alte bunuri ce le aparțin. Odată cu transportarea acestor bunuri, este necesar ca acestea să fie declarate organului vamal, care va stabili dreptul de introducere în sau scoatere din Republica Moldova a acestor bunuri.

Reieșind din norma legală ce reglementează transportarea bunurilor de către persoanele fizice, inițial se determină scopul transportării și cantitatea mărfurilor, deoarece anume aceste două criterii sînt determinante la impunerea mărfurilor cu taxe vamale.

Odată cu declararea independenței, Republica Moldova a stabilit hotarele sale prin amplasarea posturilor vamale care, prin atribuțiile stabilite, sînt responsabile de verificarea și vămuirea mărfurilor transportate de către persoanele fizice. Este evident că tot atunci a apărut necesitatea de adoptare a cadrului normativ juridic de reglementare a dreptului de introducere și scoatere a mărfurilor în/din Republica Moldova.

Primul act normativ ce reglementează procedura de vămuire este **Codul vamal** al Republicii Moldova, care stabilește principiile juridice, economice și organizatorice ale activității vamale și este orientat spre apărarea suveranității și securității economice ale Republicii Moldova. Totodată, există și alte acte normative de reglementare a procesului de vămuire, ca **Legea nr. 1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice**. Scopul acestei legi este stabilirea modului de trecere de către persoane fizice,

a mărfurilor, obiectelor de uz personal și a mijloacelor de transport auto. Legea oferă noțiuni generale privind introducerea și scoaterea bancnotelor, monedelor și cecurilor de călătorie în valută străină, modul de declarare a bunurilor, scoaterea bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova. Anume legea dată este actul de bază, prin reglementările căreia se stabilește modul și drepturile de introducere și scoatere a bunurilor de către persoanele fizice în/din Republica Moldova, și anume statutul persoanelor:

• **Persoană fizică** – rezident sau nerezident care nu este subiect al activității de întreprinzător;

• **Persoana fizică rezidentă** – cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid care dispune de loc permanent de trai în RM, ceea ce se confirmă prin actele:

a) Pașaportul cetățeanului Republicii Moldova;

b) Pașaportul diplomatic al cetățeanului Republicii Moldova;

c) Pașaportul de serviciu al cetățeanului Republicii Moldova;

d) Pașaportul pentru persoanele fără cetățenie (apatrizi) care domiciliază permanent în R. Moldova;

e) Buletinul de identitate al cetățeanului Republicii Moldova;

f) Buletinul de identitate pentru apatrizii care domiciliază permanent în R. Moldova;

g) Permisul de ședere pentru cetățenii străini care domiciliază permanent în R. Moldova.

• **Persoana fizică nerezidentă** – cetățean al RM, cetățean străin sau apatrid care nu face parte din categoria persoanei fizice rezidente [1].

Totodată, se poate defini și scopul deplasării persoanelor fizice:

1) **Persoana fizică ce se deplasează peste frontiera vamală în scopuri personale.**

2) **Persoane ce călătoresc în scop de turism.**

3) **Persoane care trec peste frontiera de stat în scop de afaceri.**



4) *În scop de serviciu.*

Odată cu stabilirea statutului persoanei fizice, scopului deplasării, este necesar de definit și categoria bunurilor ce le au asupra lor persoanele fizice:

- **bunuri** – mărfuri, obiecte de uz personal și mijloace de transport;

- **mărfuri** – orice bunuri mobile, obiecte și alte valori, inclusiv valori valutare (monedă națională și valută străină în numerar, valori mobiliare materializate și instrumente de plată exprimate în monedă națională și valută străină), gaze naturale, energie electrică, energie termică, alt fel de energie;

- **obiecte de uz personal** – orice obiect destinat uzului sau consumului personal, sau necesităților casnice, inclusiv haine și încălțăminte personală, lenjerie de pat, echipament destinat uzului personal sau satisfacerii necesităților gospodărești, obiecte de parfumerie, de cosmetică, de igienă, medicamente, produse alimentare de necesitate personală, bunuri destinate cerințelor familiale uzuale, animale de casă, precum și instrumente portabile de care persoana are nevoie în exercitarea ocupației sau profesiei, toate aceste bunuri neputând fi destinate activității comerciale sau de producție.

De regulă, toate mărfurile introduse de către persoanele fizice au statut de mărfuri străine, importate în Republica Moldova. Reieșind, din prevederile de mai sus, colaboratorul vamal, la momentul verificării bunurilor transportate de către persoanele fizice, va stabili, inclusiv din declarațiile persoanei ce transportă marfa, care este destinația acesteia: marfă pentru comercializare sau bunuri personale. Odată cu determinarea destinației, colaboratorul va stabili și mărimea plăților necesare achitării pentru introducerea mărfurilor sau va permite introducerea cu scutire de achitare a plăților.

Așadar, persoanele fizice au

dreptul de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, obiecte de uz personal, bancnote, monede și cekuri în moneda națională a Republicii Moldova, bunuri a căror valoare în vamă nu depășește suma de 200 Euro și care nu sînt destinate activității comerciale sau de producție. Dacă valoarea în vamă a bunurilor depășește cuantumul neimpozabil menționat, drepturile de import se vor percepe reieșind din valoarea bunului în vamă (cuantumul neimpozabil indicat nu micșorează valoarea impozabilă a bunului).

Persoanele fizice pot introduce pe teritoriul țării sau pot primi, prin intermediul trimiterilor poștale internaționale sau a bagajelor neînsoțite, bunuri, fără achitarea drepturilor de import, cu condiția că acestea nu sînt destinate activității comerciale sau de producție, în legătură cu stabilirea la un loc de trai permanent în Republica Moldova sau cu obținerea acestor bunuri prin moștenire, precum și de a primi, prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, fără achitarea drepturilor de import, bunuri, cu condiția că valoarea lor în vamă nu depășește suma de 200 Euro și nu sînt destinate activității comerciale sau de producție. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă de 200 de Euro [2].

Prin cele evaluate se stabilește că persoanele fizice au dreptul să introducă mărfuri în scop personal, și nu în scop comercial. Tot norma legală prevede că suma maximă de evaluare a mărfurilor introduse sau valoarea în vamă a mărfurilor nu poate depăși 200 de Euro. Este de menționat că pînă la modificarea **Legii nr. 1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice** în data de 16.05.2008, se prevedea dreptul de a introduce mărfuri în scop comercial de că-

tre persoanele fizice, cu valoarea acestora de 500 de Euro.

Persoanele fizice ce transportă bunuri în sau din Republica Moldova sînt obligate să declare aceste bunuri organului vamal la trecerea frontierei. Declararea bunurilor se poate face atît verbal, cît și în scris.

Persoanele fizice au dreptul de a declara *verbal* organului vamal următoarele bunuri: obiectele de uz personal introduse în țară, precum și mărfurile indicate în anexa la prezenta lege, bunurile introduse în țară, a căror valoare în vamă nu depășește suma de 200 Euro și care nu sînt destinate activității comerciale sau de producție, mărfurile ce se scot din țară a căror valoare în vamă nu depășește suma de 1000 Euro și care nu sînt destinate activității comerciale sau de producție [2].

Declararea *în scris* se va face prin îndeplinirea formularului declarației vamale pentru persoanele fizice forma *DV-6*, unde se indică cantitatea mărfurilor declarate, precum și prețul acestora. Reieșind din datele indicate în declarația vamală, colaboratorul vamal verifică coincidența celor indicate în scris cu mărfurile transportate, stabilește valoarea în vamă a acestora.

Stabilirea valorii în vamă la mărfurile transportate de către persoanele fizice este o procedură mai complicată decît stabilirea valorii în vamă la mărfurile transportate de către persoana juridică, deoarece persoana fizică, în majoritatea cazurilor, nu dispune de acte primare (acte de plată pentru marfă), care pot servi drept bază la determinarea valorii în vamă.

În continuare vom descrie procedura utilizată de colaboratorii vamali la determinarea valorii în vamă pentru mărfurile transportate de către persoanele fizice.

Așadar, valoarea în vamă stabilită pentru mărfurile transportate de către persoanele fizice este principalul element în procedura de declarare, deoarece anume



cuantumul valorii stabilite determină achitarea sau scutirea de plăți vamale. Procedura de stabilire a valorii în vamă este reglementată de Legea nr. 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal și se determină prin șase metode. Anume aceste metode se vor utiliza de către colaboratorul vamal la stabilirea corectitudinii declarării valorii în vamă sau a prețului mărfurilor declarate de către persoanele fizice ce transportă marfa [3].

Persoana fizică care transportă marfa o declară la momentul trecerii postului vamal. Colaboratorul vamal solicită declararea mărfurilor în formă scrisă, prin completarea declarației vamale pentru persoanele fizice tipizată (DV-6). Persoana ce declară va descrie detaliat marfa transportată, cu indicarea cantităților (bucăți, kilograme, litri, metri etc.), totodată, se va declara și prețul sau suma achitată pentru marfă anume în valuta în care au fost efectuate cumpărăturile, cu indicarea exactă a costurilor pentru fiecare categorie de marfă. Toate aceste date vor servi drept bază la determinarea valorii în vamă. Totodată, colaboratorul vamal solicită prezentarea suplimentară a tuturor actelor (bon de plată, cec etc.) ce indică prețul mărfurilor transportate.

După procedura de declarare, colaboratorul vamal va examina marfa prin efectuarea controlului fizic a acesteia, și anume prin stabilirea cantității, producătorului, materiei prime utilizate, reputației pe piață, țării de origine, țării de procurare. Ulterior colaboratorul vamal contrapune datele indicate în declarație cu cele obținute prin examenul fizic. Reieșind din rezultatele obținute, colaboratorul vamal decide asupra corectitudinii valorii în vamă declarate, iar în cazul în care s-a stabilit o valoare diminuată, acesta stabilește valoarea în vamă de sine stătător.

După stabilirea valorii în vamă, colaboratorul vamal decide asupra

mărfurilor transportate de către persoana fizică. Atunci când valoarea este de pînă la 200 de Euro și mărfurile nu constituie marfă transportată cu scop comercial, achitarea plăților vamale nu se efectuează; dacă marfa va depăși suma de 200 de Euro, iar marfa este destinată uzului personal, plățile vamale se achită reieșind din valoarea totală a mărfurilor. În cazul în care colaboratorul vamal stabilește că marfa este destinată comercializării, aceasta nu poate fi vămuită de către persoana fizică, ea nefiind înregistrată ca subiect al activității economice în Republica Moldova. Această prevedere nu permite transportarea mărfurilor în scop comercial persoanelor fizice, subiecți ai antreprenoriatului, sau deținătorilor de patentă de întreprinzător și fondatorilor întreprinderilor individuale.

Consider că odată cu modificarea **Legii nr. 1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice** a fost anulat dreptul de introducere de către persoanele fizice a mărfurilor în scop comercial pînă la 500 de Euro cu achitarea plăților vamale. Aceasta a provocat limitarea disponibilității de mărfuri pentru persoanele ce practică activitate comercială în cadrul legal.

Specificul piețelor de desfacere din Republica Moldova constă în livrarea de mărfuri din statele vecine, și anume din Ucraina sau din piața or. Odesa, numită KM 7. De regulă, procurarea mărfurilor din piața dată se efectuează prin procurare de marfă de la persoana fizică la persoana fizică și careva acte comerciale nu se eliberează, cu atât mai mult pentru aceste mărfuri nu sînt eliberate acte vamale. Deci, legalitatea transportării mărfurilor din piața KM 7 se stabilește doar în cazul transportării mărfurilor în scop personal. Cît privește procurarea și transportarea legală a

mărfurilor în scop comercial, acesta practic este imposibilă. Totuși, acest lucru a fost posibil pînă la data modificărilor operate în Legea nr.1569, cînd se stabilea limita de 500 de Euro pentru mărfurile transportate în scop comercial. Restricțiile operate în urma modificării stimulează deci contrabanda cu mărfuri din Ucraina, fapt care se depistează cu regularitate de către organele vamale. O altă latură negativă este și diminuarea plăților vamale pentru mărfurile care nu se mai transportă de către persoanele fizice cu scop comercial.

Concluzii. Considerăm necesară reexaminarea prevederilor **Legii nr. 1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice**, în contextul revenirii la dreptul de introducere a mărfurilor de către persoanele fizice în scop comercial, prin aplicarea unei grile sumare a valorii în vamă la mărfurile introduse. Acest fapt va sporii încasarea taxelor vamale, precum și va diminua riscul contrabandei cu mărfuri.

Referințe bibliografice

1. *Codul vamal al Republicii Moldova*, adoptat în baza Legii nr. 1149 din 20.07.2000 de către Parlamentul Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial nr. 160-162 din 23.12.2000.

2. *Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice*, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial nr. 185 din 31.12.2002.

3. *Legea nr. 1380 cu privire la tariful vamal*, adoptată de Parlamentul Republicii, publicată în Monitorul Oficial nr. 40-41 din 07.05.1998.